

Hemsedal elveeigarlag

Trondheim, 24.03.20222

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2021/13579

Saksbehandler:
Anniken Gjertsen Skonhoft

Barns rett til gratis fiske

Miljødirektoratet ber Hemsedal elveeigarlag endre lagets fiskeregler slik at det blir klargjort at ledsagende voksne som kun gir barn nødvendig bistand ikke trenger å løse fiskekort.

Bakgrunn

Miljødirektoratet viser til brev fra Statsforvalteren i Oslo og Viken, datert 16. juli 2021 (vedlagt), hvor de ber Miljødirektoratet besvare en henvendelse fra Norges jeger- og fiskerforbund (NJFF) (vedlagt) om mulig brudd på lakse- og innlandsfiskloven § 18 (barns fiske). NJFF viser i sin henvendelse til at Hemsedal elveeigarlag krever betalt fiskekort for foresatte som skal hjelpe sine barn med fiske i Hemsila, og ber om at det vurderes tiltak for å rette opp det de mener er ulovlige krav knyttet til barns fiske i Hemsila. NJFF viser til en artikkel fra Hallingdølen datert 15. juli 2021 (vedlagt), hvor problematikken er skildret.

Rettslig grunnlag

Lakse- og innlandsfiskloven

Det følger av lakse- og innlandsfiskloven § 17 at grunneieren har enerett til fiske etter innlandsfisk i vassdrag slik det har vært fra gammelt av, så langt hans grunn går. Retten gjelder med de innskrenkinger som følger av blant annet lov.

Lakse- og innlandsfiskloven § 18 første ledd slår fast at barn som ikke har fylt 16 år har rett til fiskekort uten vederlag for å fiske innlandsfisk med stang og håndsnøre, i perioden fra og med 1. januar til og med 20. august. Barns fiskerett gjelder ikke i vassdrag eller deler av vassdrag som fører anadrome laksefisk, eller i kunstige dammer, jf. lakse- og innlandsfiskloven § 18 tredje ledd.

Det følger av forarbeidene til lakse- og innlandsfiskloven § 18 at formålet med bestemmelsen er å lette barns tilgang til fritidsfiske. Barns rett til gratis fiske gjelder ikke mataukfiske, jf. Ot. prp. nr. 29 (1991-1992), kapittel 2.12.6.

Barns rett til gratis fiske må utøves innenfor rammen av de til enhver tid gjeldende offentligrettslige bestemmelser som gjelder for det aktuelle fisket, jf. lakse- og innlandsfiskloven § 18 tredje ledd. Barns rett til gratis fiske kan imidlertid ikke begrenses av fiskeregler fastsatt av

fiskerettshaverne, jf. Prop. 86. L (2011-2012), kapittel 3.8.4. Dette omfatter blant annet bestemmelser om redskapsbruk.

Det følger videre av lakse- og innlandsfiskloven § 18 fjerde ledd at der barns fiske vil være til skade for fiskekulturtiltak eller til vesentlig fortrenghet for rettighetshaverens fiske, skal departementet regulere utøvelsen av fisket. Høyesterett har lagt til grunn at barns rett til gratis fiske skal begrenses dersom virkningen for grunneier går utover det som må karakteriseres som mindre vesentlig, jf. HR-2004-2115 -A.

Friluftsløven

Barns rett til fiske etter innlandsfisk er en allemannsrett som må utøves innenfor de rammer friluftsløven setter for, blant annet, ferdsel i utmark. I utmark kan enhver ferdes til fots hele året, når det skjer hensynsfullt og med tilbørlig varsomhet, jf. friluftsløven § 2. I vassdrag kan enhver ferdes med båt uten motor, jf. vannressursloven § 16 første ledd, jf. friluftsløven § 6.

Ferdselsretten er følgelig ikke til hinder for at barns fiske kan utøves både fra land i utmark og fra båt uten motor. Ettersom lakse- og innlandsfiskeløven § 18 ikke avgrensar barns fiskerett til fiske fra land, må fiskeretten følgelig kunne utøves fra både land og båt. Lokale fiskeregler kan ikke legge begrensninger på barns bruk av båt uten motor ved fiske.

Både barn og ledsagere må imidlertid forholde seg til friluftsløvens regler om ferdselskultur. Dette innebærer at barn og voksne ledsagere skal opptre hensynsfullt og varsomt for ikke å volde skade eller ulempe for eier, bruker eller andre, eller påføre miljøet skade. Videre plikter man å ikke etterlate stedet i en tilstand som kan virke skjæmmende eller føre til skade eller ulempe for noen, jf. friluftsløven § 11 første ledd. Grunneier har rett til å vise bort folk som opptre hensynsløst eller ved utilbørlig atferd utsetter eiendommen eller berettigete interesser for skade eller ulempe, jf. friluftsløven § 11 andre ledd.

Miljødirektoratets vurdering

Hemsedal elveeigarlag har følgende bestemmelse i generelle fiskeregler (skjermdump vedlagt):

4. Barn under 16 år fisker gratis og med den fiskeredskap de selv ønsker. Ledsagende voksne som deltar aktivt i barnas fiske, må løse fiskekort selv om de ikke fisker.

Barns rett til gratis fiske etter lakse- og innlandsfiskloven § 18 gjelder barn under 16 år. For at retten skal kunne tas i bruk av alle barn, uavhengig av alder og andre personlige forutsetninger, vil barnet i mange tilfelle ha behov for rettledning og hjelp av en voksen. Dersom ledsagende voksne blir avkrevd å løse fiskekort – dvs. betale for fiskekort - selv om de bare skal hjelpe barnet, vil retten til gratis fiske ikke lenger ha noen realitet for, blant annet, de minste barna. Dette vil ikke være i samsvar med lovgivers formål med bestemmelsen, som er å lette barns tilgang til fritidsfiske, uansett alder og øvrige forutsetninger. Betingelsen for dette må imidlertid være at den voksne kun gir barnet nødvendig bistand.

Det er grunn til å forvente at eldre barn behøver mindre assistanse enn yngre barn, slik at hva som er å regne som nødvendig bistand vil være skjønnsmessig og avhengig av barnets eget ferdighetsnivå og alder. Eksempel på nødvendig bistand kan være å klargjøre utstyr for fiske, knyte på agn, og å bistå i å løsne fiskeredskaper som sitter fast. Håving, avliving og evt. frigjøring

av fisk, er å regne som nødvendig bistand. Demonstrasjon av kasteteknikk kan også være nødvendig bistand. Utgangspunktet skal likevel kun være demonstrasjon, og det er barnet som i praksis skal stå for selve fiskeutøvelsen. Dette forutsetter at utstyret som brukes er tilpasset barnets fysiske forutsetninger.

Ettersom barns rett til gratis fiske ikke kan begrenses gjennom lokale fiskeregler, vil ikke ledsagende voksne som kun gir barnet nødvendig bistand være forpliktet til å løse fiskekort, dvs. betale for fiskekort, iht. Hemsedal elveeigarlags fiskeregel nr. 4. Miljødirektoratet ber følgelig styret i elveeierlaget om å ta de nødvendige skritt for å få endret fiskeregel nr. 4, slik at det blir klargjort at ledsagende voksne, som kun gir barnet nødvendig bistand, ikke trenger å betale for fiskekort. En løsning kan være å omformulere andre setning i fiskeregel nr. 4 slik: *Barn under 16 år fisker gratis og med den fiskeredskap de selv ønsker. Ledsagende voksne som kun gir nødvendig bistand til barnet, trenger ikke å løse fiskekort.*

Miljødirektoratet vil understreke at vi ikke har foretatt noen fullstendig gjennomgang av elveeierlagets fiskeregler, og at elveeierlaget selv har ansvar for at fiskereglene ikke legger urettmessige begrensninger på barns fiske.

Hilsen
Miljødirektoratet

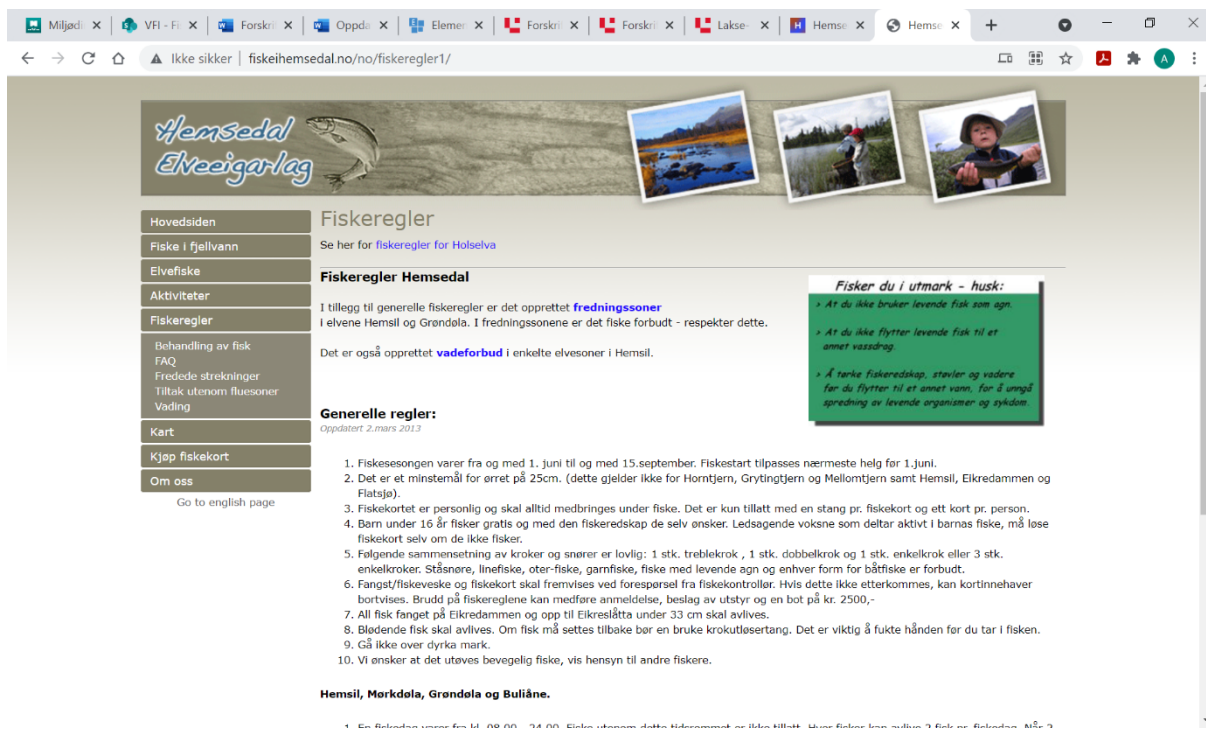
Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Raoul Bierach
seksjonsleder

Anniken Gjertsen Skonhoft
seniorrådgiver

Kopi til:
Statsforvalteren i Oslo og Viken
Norges jeger- og fiskerforbund

Vedlegg: skjermdump fra www.fiskeihemsedal.no

The screenshot shows a web browser window displaying the website 'www.fiskeihemsedal.no'. The page title is 'Fiskeregler' (Fishing Regulations). The header features the logo for 'Hemsedal Elveeigarlag' and three photographs of fishing scenes. A navigation menu on the left lists various topics like 'Hovedsiden', 'Fiske i fjellvann', and 'Behandling av fisk'. The main content area is titled 'Fiskeregler Hemsedal' and includes a list of general rules for fishing in the Hemsil and Grøndola rivers. A green box on the right contains reminders for outdoor fishing, such as not using live fish as bait and being careful with fishing gear to avoid spreading organisms.

Hemsedal Elveeigarlag

Fiskeregler

Se her for [fiskeregler for Helsevå](#)

Fiskeregler Hemsedal

I tillegg til generelle fiskeregler er det opprettet **fredningssoner** i elvene Hemsil og Grøndola. I fredningssonene er det fiske forbudt - respekter dette.

Det er også opprettet **vadeforbud** i enkelte elvesoner i Hemsil.

Generelle regler:
Oppdatert 2.mars 2013

1. Fiskesesongen varer fra og med 1. juni til og med 15.september. Fiskestart tilpasses nærmeste helg for 1.juni.
2. Det er et minstemål for ørret på 25cm. (dette gjelder ikke for Hornstjern, Grytingtjern og Mellomtjern samt Hemsil, Elkredammen og Flatsjø).
3. Fiskekortet er personlig og skal alltid medbringes under fiske. Det er kun tillatt med en stang pr. fiskekort og ett kort pr. person.
4. Børn under 16 år fisker gratis og med den fiskeredskap de selv ønsker. Ledsagende voksne som deltar aktivt i barnas fiske, må løse fiskekort selv om de ikke fisker.
5. Følgende sammensetning av kroker og snører er lovlig: 1 stk. treblekrok , 1 stk. dobbelkrok og 1 stk. enkelkrok eller 3 stk. enkelkroker. Ståsnøre, linefiske, øter-fiske, garnfiske, fiske med levende agn og enhver form for båtfiske er forbudt.
6. Fangst/fiskeveske og fiskekort skal fremvises ved forespørsel fra fiskekontrollør. Hvis dette ikke etterkommes, kan kortinnehaber bortvises. Brudd på fiskereglene kan medføre anmeldelse, beslag av utstyr og en bot på kr. 2500,-
7. All fisk fanget på Elkredammen og opp til Elkreslåtta under 33 cm skal avlives.
8. Blødende fisk skal avlives. Om fisk må settes tilbake bør en bruke krokutløsertang. Det er viktig å fukte hånden før du tar i fisken.
9. Gå ikke over dyrka mark.
10. Vi ønsker at det utøves bevegelig fiske, vis hensyn til andre fiskere.

Hemsil, Mørkdola, Grøndola og Buliåne.

1. En fiskesesongen varer fra kl. 08.00 - 14.00. Fiske utenom dette tidsrommet er ikke tillatt. Hvor fisker kan selles 2 fisker er selvede. 15.00 - 2

Go to english page